

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Temp-lomtérről, az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések pedig a kiadólaptulajdonoshoz Balkányi Ernő Fő-utczára 10. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Kéziratok nem adnak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseik elfogadtnak:

Budapestre: a Renter Újkeleti és a Magyar Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyelet, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

Az ipar fejlesztésére vagy hátrányára levő versengés.

A mai cikkünkben az ipar fejlődéséről óhajunk megemlékezni, s e fejlődéssel az ipari versengésről is. Az ipari versengésnek pedig azon nemcélről, mely már piszkos család szándéka s így egészséges hatással az ipari fejlődésre nem lehet.

Ma a midőn a vívmányok korát éljük és a midőn tegnapi mára, máról holnapra új és újabb találmányokra ébredünk és felfedeztek az emberek ugyszólván mindent a legtekintetesebb pokoli gépig és még mindig új csodákat teremtenek.

Igy aztán ipari ágakban tökéletesedünk. Világhírű gépek, tökéletes szerszámok, eszközök között százával választhat az ember a jó és jobb között s ha valaki tud választani, értelmes és okos, hát bizonyára a legjobbat ólcsón választja.

De bizony nagyon sokan vagyunk — emberiségünk java része ilyen — kik nem tudják megkülönböztetni a rosszat, az ideig-óráig tartót a czélszerűtől, a primitívet a legjobbtól, az olcsót a drágától, a silányt a tökéletestől.

Ezek aztán becsapódnak csuful, de úgy, hogy még sem okolnak saját kárukon, vagy legalább is későn okolnak.

A szép, nemes versengés mindig hasz-

nára van a különböző iparágaknak. A tisztességes versengés abból áll, hogy mindenki a legjobbat a legelfogadhatóbb áron akarja nyújtani a közszükségletet kielégíteni szándékozó közönségnek és az a versengés úgy általánosságban emeli és elősegíti az ipart. De a tisztességtelen konkurrenzia az iparnak épp annyit árt, mint a mennyi kárt okoz a becsapott közönségnek.

A tisztességtelen verseny egy országban sem olyan nagy, mint minálunk. Valóságos gyalázat az, mit egyes ágakban a legtekintetesebb hírű kereskedők s iparosaink véghöz visznek.

Tul licitálják egymást. Nincs az az ár, melynek kicsiségével ők egy kicsinyebb árt ne tudnának a piacra kiállítani, legelőször persze a legkisebb vételár is felülmulja a kínált áru értékét, mely valóságul csak szemnek való s hasznavehetetlen.

De tekintünk el attól, „ha rossz árut olcsó áron nyakába sóznak a közönségnek. Ez csak egyik árnyékoldala a tisztességtelen piszkos versengésnek, van egy sokkal fontosabb körülmény, melyre figyelmet kell vetnünk.

És ez az eset, mikor a legjobb és legértékesebb áru értékének sokszor csak alig tizedrészével egyenlő árbán bocsátottnak a közönség kezeibe.

Ezek azok a kereskedők a kik boltokat

nyitnak egy feleztendőre, vásárolnak sok ezer forint értékű áru hitellel és aztán elvesztegetik potom áron. A potom árakat természetesen zsebre rakják s a nagy célegnek semmit sem fizetnek. Eltűnnek nem léteznek. Előbb ugyan csődöt kérnek maguk ellen, a nagykereskedőket pedig érzékenyen érinti ez a kár s sokszor csődöt hoz rájuk is.

Ime ez is egyik neve a tisztességtelen versenynek. De ki tudná e szerencsétlen állapotnak minden fraizását felsorolni! És a közönség kezd hitellel lenni, mindentől fél, mi drága, mindentől fél mi olcsó, s így kezd a közönségesebbre szorítkozni, sokszor ezeket is elodázza, mi pedig az ipar és kereskedelemnek végtelen kárt okoz.

Tény, hogy első rangú gyárakat, czégek, iparosokat, kereskedőket elnyom, tönkre tesz a tisztességtelen konkurrenzia. A ki jó dolgot készít, jó munkát, jó árut ad, annak azt meg is kell fizetni. Sokan azonban inkább rossz anyagot gyors módon összefakolnak, a közönségnek jó olcsó árbán dobhassák a piacra és így sikeres versenyt csinálnak és a jó czég, a szolid czég érzékeny károkat szenved és a jó áru, a jó gyártmány, a jó cikk nem fogy, nyakán marad a czégnek.

Ezeket a bajok segíteni kell. Okuljon a közönség szántalan csalódásán, mely a tisztességtelen verseny és fejlődése óta egyre

TÁRGA.

Az elhagyott férj.

A „Délzala” eredeti tárgaja.

Baró Várady Béláné valóban szép, kedves és szeretetre méltó asszony volt. De mindezen nagyon is előnyös tulajdonságok mellett, a boldogsága hiányzott. Férje báró Várady nagyon elhanyagolta, mert nagyon elfoglalta a közelet és a klub, családjának majd alig elegendi.

És az asszony, a szép, úde, fiatal asszony, kinek lényeglete a való boldogság volt, talán betelődött a megvalósíthatatlanság?

Oh nem! Megakarta minden áron változtatni férjét, s ha nem sikerül. úgy majd nem fog többé a boldogtalanságban élni.

Megtörtént egy néha-néha, hogy a báró egy kissé maga is sokalta a távollmaradásokat s rendezesebb időben verődött haza a szokottaknál, ilyenkor a boldogság mámorába uszott neje. Csupa szeretet, nyajtság, előkezesség volt férjével szemben, ki ezt a szerepet felelt unatkozóknak találta. És még rendetlenből járt haza. Az asszony, a szép hitves pedig könyves szemekkel húzódott vissza termeinek egyik zugába tőprengve, hogy mit tévő legyen.

Tőprengést és törte a fejét. Ez így nem lesz jó, így napok nem mulhatnak tovább, ezen változtatni kell!

Megpróbálta a változtatást. Kezdett magányosan eljárni estelekre, színházba. Utta magát, a

zene nem térszett, nem vidította, gondolatai csak ferjénél voltak s mégis erőszakolta magát, hogy ezután mindentől ott legyen, hol az előkelő világ megjelenik. Fiatal volt, joga volt hozzá, a férj ugyszólván a klubban tanayozott és azt sem vette észre, hogy neje megnyitotta házukat a nagy társaságok előtt.

Várady báró csak a kártyánál élt, a lovat idomította, de neje s háza nevével nem törődött.

Neje anyában pedig mindig jobban-jobban megérelődött a meggyőződés, hogy férjét a családi kedve tüzhelyhez nem vezetheti vissza többé.

Hozzá járult e körülményhez, azon kínos eset is, hogy a báró a klubban, ki amugy is minden pénzt elvesztelte, megserlette egy másik gentlemann.

A sértes megtörülést követel, a megsértert becsületig rehabilitálást, vért. Várady báró kihívatta: elnefellet, aztán hazament és bezárkózott egyik szobájában anélkül, hogy nejehez egy szava is lett volna.

Szobájában tartózkodott, magához senkit sem eresztett s maga sem hagyta el. Nem gondolt nejére, a szerelő hitvesre, kinek tán egy kis szeretete is volna szüksége?!

De a nő találatos szeretetét. Mióta házuk a nagy társaságok által látogatva lón, számtalan udvarlói özveitek körül a férj asszonyt, köztüztük nem egy nemes, tisztességes szándéko lélek.

Köcsi állott meg a ház előtt. A segédök jöttek s Várady báró anélkül, hogy nejehez egy szót is szólott volna, ment el a kótes kimenetelű párbajra. És neje a lakosztályából jól hallotta, hogy férje a báró 24 órai íthetlét után urakkal távozik anél-

kül, hogy hozzá, szép, fiatal s törvényes nejehez benyitott volna.

Soká kesergett a nő a ferje tettei felett, mert szerette. De megvauva a sok meglőzéstés s sértezt húságát közepett az elhanyagolt nő, látogatott kapott. Látogatott, ki feleletért jött. Szép, derek, őszinte külsője ferju volt a látogató. Imadta e ház asszonyt, kit új elre akart megnyerni, új életre, melyet vele töltötn el. „Vagy-vagy!” szólt tegnap a nőhez és ma jött a válaszer. „Vagy jöjjen velem, vagy nem találkoznunk többet!”

A nő ment. Nem ismerte magát többé hitvesnek, felebedt benne az asszony, a fiatal asszony, kinek még elnie kell szerelemben, gyönyörben, szeretetben és apódsában.

Várady báróra pedig halu ütött ki a párbaj. S mikor súlyos sebével hazaszállították, a nő már ki-repült új párbajra a házól. Háiba kerestek a bárót hazaszállító orvosok, hogy jöjjen ferje apódsára, az ifjú szép nő, már egy szeretőből ferju apóje szerelemmel már messze járt. És a midőn a barónak tudomására jött az eset, hogy neje elhagyta örökre és egy gondviselőből ferju társul szegődött, mely fájdalom lepte meg s önértékelté igazságossága felebedt, s beismerte, hogy megérdemli a sorsát, mert neje szeretőtől félözve elhanyagolta. Folyton azon gondolatok zaklatták agyát: mikor volt meocskalanabb becsület? A párbaj előtt vagy párbaj után?

Most jött csak a eldöntött tudatára, hogy mit vesztett, de késő a bánata már, mert a szép és fiatal neje szerelmét többé már nem dhódhatta vissza.

éri és forduljon el azon czégtől, melyek olcsó árakkal, silányságokkal milliókat vették zsebre.

Pártoljuk az ipart, mozdítsuk elő a tisztességes versengést, de tartunk magunkat távol a piszkos konkurrencziától. Legyünk óvatosak ne higgyünk a látszatnak, az olcsóságnak, mely alatt teljes értelmetlenség lakozik.

A versengést vissza kell terelni maga tisztességesen szabályozott medrére, ezt sürögősen parancsolják kereskedelmi és ipari érdekeink.

Megyei rendes közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó szeptember 12-ére kitűzött, azonban a nemzetet ért gyász miatt közgyűlés határozattal elnapolt rendes közgyűlést dr. Jankovich László graf főispán előlétele alatt szeptember hó 26-án tartotta meg, melyből a vidékünk érdeklő dolgokat a következőkben hozzuk:

Először főispán údvözlővén a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, tudatja, hogy a mai közgyűlés a szeptember hó 12-én tartott törvényhatósági közgyűlésnek folytatása lévén, a tárgyszorot semmit sem fog változni, hanem ugyanazokat az ügyek nyerneik elintézték, amelyek a szept. hó 12-iki közgyűlés tárgyszorából felvetettek.

Ezután Czukelter János megyei I. aljegyző felolvastá Öfelsége a Királynak felsége neje gyász elhunyt alkalmából népéhez intézett szavát, melyet a bizottsági tagok által hallgatnak meg s ezen nyilatkozatot a vármegye főszolgabírának, valamint Város-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsú városok polgármestereinek azzal adják ki, hogy a hatóságok alatt levő községek lakóival falgaszok utján tudassák.

A közgyűlés tudomásul vette a főispán jelentését, hogy az alispánnal és Farkas József országgyűlési képviselőkkel a vármegye képviselőtöbbség részét vettek felsége Királynak temetésén s a ravatalra koszorút helyeztek.

Az állandó választmány javaslataira az Erzsébet szoborra a közgyűlés erre forinot szavazott meg a vármegyei közművelődési alap terhére.

Ö felsége a miniszterelnök utján fejtette ki a vármegyeinek köszönetét Lipót főherceg elhalálása alkalmából kifejezett részvétel, míg Klotild főhercegnősszony a vármegye főispánjához intézett levelében nyilvánította köszönetét a vármegyeinek, hogy a Czirkveniczai László otthonra erre forinot alapítványt tett. A magas köszönőiratokat a közgyűlés tudomásul vette.

Ugyanezek tudomásul vette a községek előnköl főispán jelentését, mely szerint Bölcs Sándor perlaki, Székely Emil tapolczi és Mayer István sümeghi szolgabírók tiszteletbeli főszolgabíráknak, dr. Böhm Szidney perlaki, dr. Király Mór alsólendvai és dr. Lukonich Gábor sümeghi járási orvosokat tiszteletbeli főorvosoknak kinevezte.

A törvényhatóság állapotáról szóló alispáni jelentés kapcsán Koller István bizottsági tag indítványára a közgyűlés feliraltlag megkeresi a kereskedelmiügyi minisztert Pácsán és Nován — mint főszolgabírósgok székhelyén — távirddal felállítása tárgyában.

Az üresedésben levő vármegyei ötd aljegyzői állásra Szentiványi Géza egyetlen pályázó jelöltet, akit a közgyűlés megválasztott ötd aljegyzőnek előnlélek kijelentették. Az árszavak második jegyzői állásra négyen pályáztak, de a kijelölt választmány nem találta őket kijelölhetőnek. Jelentette folytatlag a főispán, hogy helyettes árszavakéi jegyzőnek Várhidy Lajost kinevezte, tovább a pótlónálki állásra dr. Kritik Dániel budapesti lakost, mint egyedüli pályázót.

A vármegye 1890. évi költségvetés tervezetét a közgyűlés az állandó választmány javaslata alapján elfogadta s annak jóváhagyás végett a belügyminiszterhez való felterjesztését elhatározta.

(Folytatása következik.)

Dr. Király Mór tiszteletbeli főorvos ünnepelése.

Városunk és vidékünk lakosságát örömmel és megelégedéssel töltötte el az a hír, hogy főispán úr ömeltogassa dr. Király Mór járársorvosunk megyei tiszteletbeli főorvosát nevezte ki.

Régen kérdelemte dr. Király ezt a kiténtést, ki már ötven éve áll szep hivatásának a humanizmusnak szolgálatában, mely idő alatt — mint szakmájában kiváló, mely tudomány s rendkívül hó tapasztalatokkal bíró férfi — egész tudásával örködött az ember legradagab kincsére: egészsége fölött; buzgalommal és odaadással sietett szenvedő embertársain segíteni.

A társaságnak is szellemölt szípkörző ötleteivel, humoros adomáival mindig kedvelt alakja volt. Ezen férfi tiszteletere collegái folyó hó 1-én az „Olvasó-egylet” helyiségeben bankettet rendeztek, melyen a helybeli és vidéki orvosok kívül az intelligencia is igen nagy számmal jelent meg, jelölé annak, hogy az ünnepelt férfit általános tisztelet környezi.

Az első felkötőzött mint a járás feje, Szemodis Viktor főszolgabíró mondatja, kiemelve dr. Király Mór érdeméit, örömeinek adott kifejezést a kiténtés fölött: mert hisz a közigazgatási hivatalnok ügyi mostoha elbanásban szokott részesülni, ezután dr. Józsa Faliána és dr. Brünner József collegái érdekesen fejtegették az orvos nehez pályáját, kik hivatásuk közben igen gyakran halálos veszedelmek vannak kitéve, s folyton zaklatott életükért mégis igen esékely az elismerés, mely után dr. Király Mór köszönte meg a nem várt övázót, s szerényen passította vissza a felsorolt érdemeket, mert ugy mond a haza Bölcsé szerint nem lehet megközlönözött, hogy hol végződik a kötelesség, s hol kezdődik az érdem.

Karabélyos Elek kir. táblabíró, mint öszinte jóbarátot, dr. Wollák Adol mint idealistát, Hajos Mihály mint köztisztviselőt köszöntöttek fel dr. Királyt, ki ötven évi terhes működés után is ifjú szellemmel és erővel rendelkezik. Gaal István rediesi pletábus pedig hálatelt érzelmet tolmácsolta, dr. Hajos Kálmán a törvényköszönel kívül szakvéleményeért, mely után dr. Király az alsólendvai járás köztisztelő- és közszeretében álló főszolgabíróját intézte stb. A társaság csak a késő éjféli órákban kezdett oszladzni.

Alispáni jelentés.

(Folyt. és vége.)

Személy és vagyon biztonságát illetőleg tisztelettel jelentem, hogy a m. kir. esendőri öjárókat által a lefolyt időkak alatt letartoztatva lett: gyilkosságról 2, gyilkosság kísérletéről 4, gyilkosságra való felbujtás gyánuert 2, rablgyilkosságról 2, rablgyilkosságbani büntetességről 2, emberölésről 3, meghagadt elhajtásért 1, gyújtogatásért 3, gyújtogatás gyánuert 2, súlyos testi sértésért 8, betöréses lopásért 2, lopásért 61, lopás gyánuert 9, orgazdaságról 1, csalásért 4, hatósági közeg elleni erőszakért 2, öklrat hamisításért 1, önkényű elváltozásért 1, igazolvány nélküli csavargásért 41, veszélyes fenyegetésért 1 egyen, tovább 1 katona szökevény és körizött egyen fogatott el, s szolgaltatott át az illetékes hatóságoknak.

Tiszteletteljesen hozom tudomására a tek. közgyűlésnek, hogy Keszthelyen esendőr-szakasz-parancsnokság állítottat fel, a mely működését folyó évi június hó 1-én megkezdette.

A vármegye területén mult eeben előlrásban volt egyenes adónak és hadmentesség díjának esedékesség volt összegeiről, az ezekre teljesített befizetésekéről, egy fennálló tartozásokról következik a van szeremesen előterjeszteni:

Egyenes adó. 1897. évi hátralek 953.329 fr 67 kr., 1898. évi I. II. és III. negyed évi előirs 1.501.677 fr 60 kr., összesen 2.455.007 fr 28 kr. 1898. év folyamán teljesített befizetés 669.374 fr 90 krajczár., 1898. év július hó vegevel hátralek 1.785.632 fr 28 kr.

Hadmentességi díj. 1897. évi hátralek 99.122 fr 40 kr., 1898. évi befizetés 7082 fr 48 kr., hátralek 1898. évi július hó vege 92.039 fr 92 kr.

Közgazdasági viszonyainkra vonatkolag a következőket vagyok hátró előterjeszteni:

Az időjárás a mezőgazdaságra eleinte kedvező volt, később azonban a gyakori s hosszantartó esőzések a gabonát megdöntötték, minék következtében a szép reményeket igéro termés össért és sehol sem felelt meg a várakozásnak, mert a gabonatenűek általában véve alig adtak közepes termést.

A kapás növények közül a kukorica szépen fejlődik, ösvét jól hozta és általában jó termésre van kiténtése a gazdákak. — A hüvelyes és kerti vetemények szintén jól állanak, a burgonya azonban a gyakori öszés, vagy a peronospora kövöl-

kezében igen rosszul áll, legnagyobb része a földben elhottad, a mi különösen a szegényebb öszályú névze érzékeny öcsapás.

A szőlő meglehetősen terméssel kecsegettete a szőlősgazdákak, de a legujabbban fellépett lisztharmat, mig egy részről az ellene való védekezéssel újabb kiadás ökozott, másrészlől a termés egy részét oly annyira megsemmisítette, hogy jó termésre még kiténtés sinek.

A gyümölcsfajok közül alma és körte természet szép kiténtés mutatózott, de ezek nagyobb része a fán elfergesedett, erdentlen letelhük, szilva pedig alig látható.

A rétek első kaszálás a bekövetkező tartós öszés folytán taperejébe sokat veszített, a vármegye jelentékeny területén részben a beiszapolás által, részben pedig az áradások folytán használatlanra vált. A másod kaszaltat a folytonos szárazság folytán minőségre jó, de a hozam más évekhez hasonlóly, jelentékenyen maradt el.

A fentiek előterjesztésével, bár a folyó évi gazdasági eredményt kilegletlenül jelöltem, s bár a lakosság anyagi helyzete jelenleg szüneten jó, a közgazdasági helyzetet jónak nem tartom, mert a természet alacsony piézrti ára, különösen a kisgazdákak, — kik folyó téke hiányban, részint köztartozásuk, részint egyeni kötelességeik folytán természetekl azonnal eladói kenyeletnek, — egy hosszú gazdasági éven keresztül erős megpróbáltatásnak teszi ki.

A törvényhatóság köztutak állapotáról a következőket van szeremesen előterjeszteni.

A törvényhatóság utak fenntartására a fedanyag szűkséglet, a járási ötibizottságok meghatalmítása mellett, a kir. államépítészeti hivatal által 1898. évre megállapítvány s a vonatkozó tervezet a tek. közigazgatási bizottság által szabályterületen jóváhagyatván, a fedanyag szállítás kelő időben megkezdett és elől erővel öszközzöltetett, hogy annak nagy része az ötibizottsági tag urak közreműködésével már át is vétetett.

Folyó eeben, az 1897. évi költségölányzat terhére fognantostandó mütiary javítások és öphölépésekre a kir. államépítészeti hivatal szabályszert tervekét és költségvetést készített, s miután azok illetékes helyen jóváhagyatva, a munkálatok végrehajtása árjeltes utján biztosított.

Vasút-, pósta- és távirddi ügyek terén említesre méltó esemény nem fordult elő. Az 1898. évi törvényhatósági ötdó kivételösről, befizetéséről és az 1898. évi augusztus hó 1-én maradt hátralekokról az alábbi kimutatást vagyok hátró előterjeszteni:

Hátralek 1898. márczius 31-én 47839 fr 27 és fel kr.; folyó évi előirs 230.002 fr 13 kr., összesen 277.441 fr 40 és fel kr. Befizetés 1898. április 1-től július 31-ig 32322 fr 12 kr., hátralekban maradt 1898. július 31-én 245.119 fr 28 és fel kr.

A vármegye különböző pótdó alapjainak miként állásáról az alábbi kimutatás ad kelő felvilágosítást:

1898. évi július 31-ig befolyt: Összesített m. pótdóalap 16349 fr 74 kr., jegyzői nyugdíjalap 2477 fr 38 kr., erdeszeti-alap 3949 fr 72 kr., öbado-alap 1239 fr 84 és fel kr. 1898. évi július hó 31-én hátralek: összesített megyei pótdóalap 9103 fr 30 kr., megyei nyugdíjalap 8 fr 03 és fel kr., jegyzői nyugdíjalap 3386 fr 65 kr., erdeszeti-alap 2569 fr 87 és fel kr., öbado-alap 151 fr 18 kr.

A megyei törzsvagyalon áll 720 fr takarékpénztári betét és 500 fr magánkötevényből; eslekö hátraleka 2782 fr 22 kr.; vagyis 4002 fr 22 kr. öbből összesen a szenedő hátralekot 506 fr 70 kr. az övves eslekökö vagyon 3495 forint 52 krajczár.

A vármegye házi- és árvanpénztárainak törvény által rendelt hávi vizsgálatát a bizottság közbejöttével teljesítven, az arról szóló hivatalos jegyzőkönyvet tisztelettel bemutatom.

Végül van szeremesen a vármegyei közigazgatás összes központi- és járási hivatalainak, valamint a vármegyei árszavaknak ögyforgalmi kimutatását a folyó évi április hó 1-től július hó 31-ig terjedő időszakra előterjeszteni:

1898. évi márczius hó 31-én hátralek volt 21223, 1908. évi április hó 1-től július hó 31-ig beérkezett 70065, összesen 91828, elintéztetett 73245, 1898. évi július hó 31-ken elintéztetlen maradt 1853.

Zala-Egerszeg, 1898. évi augusztus hó 30.

Csernant Károly sk., Zalavárm. alispáni.

A letört virág.

Mély megilletéssel és őszinte részvétellel vetjük a hírt a szomorú csalárhoz, mely Rieck Román urod. főerdész s nejét ért, egyetlen gyermekük Gyulának elhunytával. Megirigyelté az ég és felzolgáltató magához. Hiába volt a szülők könyörgése, mely fölássa, hiába a sírás csak kéréshelytelen marad a halál, mely leszakította a virágot, hogy elhervassza és a szerető szülőknek elvgye egyetlen örömet, boldogságot.

Elröppent a földről, a nyolcz évi kedveskedése után, elröppent, mint a hogy ide szállt, felment az égbe s lett belőle angyal, hogy szállított a Mindenható szölyománl imádkoztak, maga után hagyva szereteteinek a vizsgálatatlannal nagy fájdalmas s az örökké kedves emlékét.

Temetése Alsó-Lendván f. hó 3-án délután történt, a város és vidék intelligenciájának nagy részvételével. A temetésen megjelent a helyb. rom. kath. elemi iskola ifjúsága tanítóik vezetésével, melyek elköszögtek utolsó útján a szerető iskolatársat s tanítványt. A ravatalt szöbnel-szöb számtalan koszorúk ékesítették. A szülők a következő gyászjelentést adták ki:

Rieck Román és neje Fater Blanka fájdalomtól szívvel jelentik feljehleten fiuk Gyulának folyó évi október hó 2-án délután 8-ik évében hosszas szenvedés után történt gyász elhunytát. A boldogult hiált teteméi f. hó 3-án d. u. 4 órakor fogtak a. Lendván a közöpsé temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedszelő szentmise-áldozat pedig K. Szt. Miklóson a r. kath. templomban f. hó 4-én d. e. 9 órakor fog az Urnak bemutatattni. Alsó-Lendván, 1898. évi október 2-án. Áldás és béke lengjen drága hmvai felett!

UJDONSÁGOK

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására és a hátralékok bekezdésére.

Küintetés. (Az eszárú és apostali királyi Felsőgye folyó évi szeptember hó 21-én kelt legfelső kéziratán a nehaj eszárú és Királyi Öfelsége udvartartásának felosztására alkalmából tolnai prof Festicus Mária udvarbírólynek, a nehaj Öfelsége oldalán sok éven át faradhatlan odaadással töltesített hü szolgálatának elismeréséül az Erzsébet-rend első osztályát legkegyelmesebben adományozni meltoztatott.

Athelyezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Halapí János porszobait állami elemi iskolai tanítóit az uppesti állami elemi iskolához jelen minőségben athelyezte.

Gyászír. Mint őszinte részvétellel értesültünk, szeptember hó 30-án hmvnt el. öv. N. v. Bogvay Ignácné szül. Koltay Etelka urnő Eltűnék 78-ik évében. Temetése Csabrendeken f. hó 2-án volt nagy részvétellel. A család a következő gyászjelentést adta ki: Várbogvay Bogvay János, Bogvay Gizella férj. nyirlaki Szostiber Lajosné, Bogvay Paulina öv. boesári Vasvári Károlyné, öv. gyermekei: Zoltán, Géza, Árpád, Ida és Janka fájdalomtól szövel jelentik a feljehletetlen jó edes anyát és nagyanyánk öv. Nagymád és várbogvay Bogvay Ignácné szül. Koltay Etelka urnőnek folyó évi szeptember 30-án d. u. 5 órakor déluténk 78-ik évében hosszas betegkedés és a halotti szentségek átjatos felvétele után véglegyenülésben történt gyász elhunytát. A boldogult hiált teteméi f. évi október hó 2-án d. u. 4 órakor fogtak a csabrendek. rom. kath. nagyetemenben örök nyugalomra tetetni. Az engedszelő szent misédobzat folyó hó 3-án délelőtti 10 órakor fog a csabrendek. rom. kath. plehánia templomban az Urnak bemutatattni. Csabrendek, 1898. október 1. Áldás és béke a legjobb anyá hmvai felett!

Kinevezés. A vallás-és közoktatásügyi magy. kir. miniszter önkormányelöására, Sarudó Ottó helyb. állami polgári iskolá s segédtanár kinevezése a pápai magyar királyi állami tanítóképző intézetbe segéd-tanárnak. Öszintén gratulálunk az előmenetelhez. Folyó hó 2-án történt távozást megelőző estén buess lakomra tartott, melyen tanítársatáj jobáratát s tisztelői vettek részt, és a mely alkalmom több szövelő toszabnak sok szerenésöt kívántak a távozó tanárnak.

Egy szövelőtek tolvajbánda kézkerítése. A cseszárú koresmárosok és fűszerkereskedőket ugyanekek megrovóitelle egy eddig ismeretlen egynekböl álló betörő tolvajbánda, melyet az ottani esendőségnek a sok fáradságos és leleményes nyomozásra folyamán végre meg sikerült jelenleg Horváth János, Bot József, Horváth István, Horváth Gábor és Borsos Lajos cseszárú lakos 18—24 éves legények személyében kideríteni, kik a saját

beismerésük, valamint a esendőség által nevezett letettek birtokában feltalált nagymennyiségű bűnjeltek igazolása szerint bűnös üzelmeket már 3 év óta folytattak az alább írt erdőmennyel és pedig: Eppinger János pince-és szatoséjelt helyiségebe hamis kules használatra és az ajtók befejtése mellett bejártak s kárára a csapon volt borokból és pálinkából nagyobb mennyiségű üvegekben és kosorkban lefejtve elhordták, azonkívül szintén nagyobb mennyiségű szappant, gyertyát, kávélt és ruhot ellopok, Eppingernek mindössze 200 forint kár okoztak. — Hasonló módon jártak be Mändler Izidor koresmáros pince-helyiségebe is, honnan ennek kárára hordó-és palack-öröket, bort, valamint szöbajából a neje aranyörög és lánczát mindössze 65 forint értékben ellopok. — Deusch Bernát koresmáros pincejébe ugyan hasonló módon bejártak s kárára mintegy 150 forint értékű bort pálinkát és sört elhordták. Weinberger Ignác koresmáros jögyverembe ugyan hasonló módon bejártak s onnan nevezett kárára mintegy 60 forint értékű sört és marhahúst elhordták. — Rosenzweig Hermán szatoséjeltébe ugyan hasonló módon bementek, honnan egy női kézi pénzes táskát 9 forint keszéljével ellopok, melyet kiürítés után apró kavicsal megtöltöttek s a Kerka folyóba bele dobok, honnan azt a esendőség kivételé velük. — Unger György edző örtől a szöbajól egy 28 forint értékű 2 esövű vadász fegyvert ellopok, mely náruk feltalalták. — Saly János kárára több türes zsákok és végül Magyar István kárára mintegy 7 forint értékű sersotus és hájat loptak el. A loptások ekövetésénél töltött fegyvert és forgozástyolt viseltek. A esendőség anyyi tárgyat kerített kézzé büjnkelték, hogy a kir. járásbírószöböz beköszét 67 égyen azt nem volt képes magával hozni, hanem a esendőségnek kocsin kellett azt bezállítani. Nevezettek most a börtönbelen várják a megérdemelt büntetésüket. — A esendőségét díserlet érdeml meg e szölyzabású büncselekmény feliderítéséért.

Felhívás a szölyótermelőkhöz. Földmívelésügyi miniszter ur Önmegelőtségre, a szölyózerterkeinek előmozdítása céljából, Zalavármegye alsó-lendvai, esáktornyai, nagykanizsai, letenyéi és novai járásából alakított új szölyózereti és borászati felügyelőségi kerületben a szölyózereti és borászati szakszölyólat teljesítésével engem bizván meg, van szeresésem mindazon t. szölyótermelőket felhívni, kik a szölyózeret vagy borászat, különösen pedig a szölyófeljuttás terén szaktanacsaimat és utasításaimat igénybe vennü öhajják, hogy levelben vagy személyesen — lakosom öv. Szinkovicsné házában — egész bizalommal felkeresni és hozzam fordulni sziveskedjenek. Csáktornya, 1898. szeptember 28-án. Guzman Dénes kir. szölyózereti és borászati felügyelő.

Facsométok kiöztása. A földmiv. miniszter a következő felhívást teszi közzé: Az 1879. évi XXXI. törvények 165. §-ában megjelölt kopár er futohomonkerületek beerdősítését elősegíteni kívánván, felhívom azokat a birtokosokat, akik a jövő 1890. évben az állam részéről esemetekben ingyen részesülök kívánok, hogy 50 krajczáros bélyeggel ellátott folyamodványukat, az illeto kerületi kir. erdőfelügyelőségnek legkésőbb folyó évi deez. hó 15-ig annál is inkább adják be mivel a később beérkező folyamodványok figyelembe nem vetnek. A folyamodványban megjelölnék, hol, mely község határában, hány kat. hold nagyságu, melyik talajnehhez tartozó területet milyen fajú és hány éves esemetekkel öhajt a kervevényöz beültetni, s továbbá, hogy a esemetek mily ezim alatt, mely vasuti állomásra és a jövő év tavaszán vagy özen szállítandó-e? Ezzelant a folyamodó laklyeje is pontosan megjelölnék. A kopár okrodításére adandó esemetek termelési, kienelés, esomagozás s a vasuthoz való szállítási költségeit az országos erdei alap fedezi, a vasuti gyorsárak szerinti szállítási díjat azonban — melyre nézve a hazai vasutak merészkélt engedélyezték — az átvetel alkalmával a kedvezményben részesített birtokos köteles megfizetni. Megjegyeztekü egyttal, hogy amennyiben a rendelkezésre álló esemete-mennyiség megengedi, vagasterületek feljuttására is fognak adományoztatni esemetek; még pedig azon kis-és középirtokosok részére, akik kisterjedelmű és eseklyebb jövedelmességű erdejük feltartásához a szükséges esemeteket a saját területükön és költözköztet termelni nem képesek, épp úgy, mint a kopár területek erdősítésére ingyen, a vasuti szállítási költségek fizetésének kötelezettsége mellett, a nagybirtokosok részére pedig ezenfelül még a esemetek árának megterítése mellett engedtek át a esemetek.

Szüret. Városunkhoz tartozó helységek szölyó-hegyében a szüret; a f. hó 2-án hozott k. testületi határozat folytán f. hó 10-én veszi rendesen kezletét. De egyes helyeken, a hol a szölyók a teljes érést elérték, már e hét folyamán megkezdtek, felhasználva a kedvező időjárást. A tapasztalat szerint a termés a nem remélt eredményt hozza, a mennyiben egy minőségre, mint minőségre nézve a termés egészen kielégítő, tekintve az időjárás szeszélyeit s a fellepett különféle szölyóbetegségeket, melyek nagymértben hátrányára voltak a szölyó feljuttásnak s termésnek.

Jubileumi emlék-érmék. (Az eszárú és királyi Felsőgye állami, urakodásának 50 éves emlékére alapított jubileumi emlék-érmék kiosztása f. évi december 2-ig feltölténi meltoztend. Felhívunk mindazon tényleges szölyóterületen állott közös hadsergebeli katónak, a honvédségből és esendőségből kilépett egynek, kik népfelkeltési kötelezettség alatt nem állanak, hogy katonai okmányaik legkésőbb folyó évi október hó 10-ig, a járási fősölyóparóki hivatalban okvetlenül jelentkezzenek, mert ezen időn túl a jelentkezők nem fogadtatnak el. A kiknek okmányai elvesztett, vagy megsemmisült, szintén jelentkezzenek.

Körrendelet a pekműhelyek tárgyában. A belügyminiszter „A sütő-műhelyek és kenyerműhelyek árusító üzletek felügyelése tárgyában” a következő körrendelettel intézte valamennyi törvényhatóságokhoz: „Egészszegügyi szölyóközögmunka-jelentéséből és számos oldalról folhangzó panaszból arról értesültem, hogy egyes pekműhelyekben a kenyeret és hasonló tapszereket árusító üzletekben a tisztaság s az egészségügy szempontjai figyelmen kívül hagyottak. Minthogy ezáltal jelentékeny közegészségügyi érdekelt lakos veszélyeztetve, felhívom a törvényhatóság területein a sütőműhelyek s kenyerműmeket árusító üzletek fölött a hatóságok rendszeres felügyelést gyakoroljanak és az 1876. évi XIV. t.-cz. 3-ában foglalt rendelkezéshez képest — panasz bevéására nélkül — megfelelő, időnkint tartott beható szemlekket s vizsgálatokkal szereszen megrovózást az említett műhelyek s üzletek állapotáról.

Közzgazdaság.

Mézváros és mezközvetítés Budapestben.

A magyar országos méhészeti egyesület a földmívelésügyi miniszter támogatásával a múlt évben Budapestben, a Koztelken, meztérkeztető bizottságot letesített, egyrészt oly céllal, hogy legyen az országban egy olyan mézbevásárlási forrás, a hova a mezkövelők községek mindenkör bizalommal fordulhat, ha hamisítatlan jó minőségű mezet kíván vásárolni, — másrészt pedig, hogy a magyar mezkö részére a külföldi piacoktól meghódítsa és hogy méhészetek, főként a mézpiacokon járattalabbak, ne legyenek kénytelenek méztermelvényeket potom áron vesztgetni.

A méhészet az utóbbi évtizedben óriási lendületnek indult; a lendület jóval nagyobb arányokat öltött, mint a mezfogyasztók számának szaporodása, úgy, hogy az utóbbi időben rendszeres nagyobb volt a mézpiacokon a kínálat is mint a kereslet, aminek természetesen érzékeny árhatványt lett a következménye. Ezen, a magyar méhészet veszélyesen fenyegető bajon segítően, az országos méhészeti egyesület, a fentemlített meztérkeztető bizottságot letesítette, oly szervezettel, hogy a méhészközömségre sem költés, sem kockázás nem háramolhat méze értékesítésénél, és mégis igen tisztességes árakat képes elérni, ami úgy vált lehetségessé, hogy a bizottság öszjes tagja — esupa tekintélyes társadalmi állam tagja az egyesületnek — az úgy iránti lelkesedéshöl nemcsak az öszjes teendőköt vállalta el minden díjazás nélkül, hanem még a szükséges raktári helyiségeket is ingyen becsatolta rendelkezésre, úgy, hogy esupan a kezelési és hirdelési költségek fedezendők, amelyek nagy forgalom mellett csak egy éven esekely százalékat képeztek az eladott méz árának.

A bizottság rövid másfél évi fennállása óta igen szép lendületnek indult és neucsak a méhészek és a magyar vevo községek bizalmát nyerte meg teljesen, hanem a külföldi piacokon is gyorsan tért hódított, úgy, hogy ma már igen tekintélyes mezkö mennyiségnek kocsirakományzásom a külföldre és oly árak értenek el, amelyekkel a termelőik teljesen meg vannak elégedve. A bizott-

